

Teisipäev, 12. aprill 2016

P8_TA(2016)0102

Olukord Vahemerel ja vajadus töötada välja ELi terviklik rändekäsitlus**Euroopa Parlamendi 12. aprilli 2016. aasta resolutsioon olukorra kohta Vahemerel ja vajaduse kohta töötada välja ELi terviklik rändekäsitlus (2015/2095(INI))**

(2018/C 058/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 1951. aasta Genfi konventsiooni ja selle lisaprotokollid, ja eelkõige õigust mitte saada tagasi ja välja saadetud,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse 1989. aasta lapse õiguste konventsiooni ja Euroopa Parlamendi 27. novembri 2014. aasta resolutsiooni ÜRO lapse õiguste konventsiooni 25. aastapäeva kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse ÜRO 1982. aasta mereõiguse konventsiooni, 1974. aasta rahvusvahelist konventsiooni inimelude ohutusest merel ning 1979. aasta rahvusvahelist mereotsingute ja -pääste konventsiooni muudetud kujul,
- võttes arvesse 1990. aasta rahvusvahelist konventsiooni kõigi võõrtöötajate ja nende pereliikmete õiguste kaitse kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Saatjata alaealisi käsitlev tegevuskava (2010–2014)“ (COM(2010)0213) ja Euroopa Parlamendi 12. septembri 2013. aasta resolutsiooni saatjata alaealiste olukorra kohta Euroopa Liidus ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 29. aprilli 2015. aasta resolutsiooni Vahemerel hiljuti asetleidnud traagiliste sündmuste ning ELi rände- ja varjupaigapoliitika kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 10. septembri 2015. aasta resolutsiooni rände ja pagulaste kohta Euroopas ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni 2015. aasta 14. aprilli arutelu volinik Avramopoulouse osalusel; 6. mai arutelu solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise, sealhulgas otsingu- ja päästekohustuste teemal; 26. mai arutelu kolmandate riikidega tehtava koostöö strateegia teemal; 4. juuni arutelu ELi saabuvatele varjupaigataotlejatele ja pagulastele turvaliste ja seaduslike rändeteede loomise ning Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamise teemal; 25. juuni arutelu ebaseaduslike rändajate kuritegeliku üle piiri toimetamise, nendega toimuva inimkaubanduse ja nende tööalase ärakasutamise vastu võitlemise, asjakohaste legaalse majandusrände kanalite väljatöötamise ning piirihalduse ja viisapoliitika teemal; 2. juuli arutelu siseküsimuste jaoks

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0070.

⁽²⁾ ELT C 93, 9.3.2016, lk 165.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0176.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0317.

Teisipäev, 12. aprill 2016

eraldatud rahaliste vahendite rände ja arengu valdkonnas kasutamise teemal; 6. juuli arutelu rände tegevuskava järel esitatud komisjoni esimese ettepanekute paketi ning solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise, sealhulgas otsingu- ja päästekohustuste ning ELi saabuvatele varjupaigataotlejatele ja pagulastele turvaliste ja seaduslike rändeteede loomise teemal; 16. juuli arutelu ekspertide osalusel rändepoliitika jaoks ette nähtud ELi vahendite, saatjata alaealisi käsitlevate ELi liikmeriikide ja Norra poliitika, tavade ja andmete, rände valdkonnas kolmandate riikidega tehtava ELi koostöö ning majandusliku rände alaste õigusaktide jaoks uute võimaluste otsimise teemal; 22. septembri arutelu rände tegevuskava järel esitatud komisjoni teise ettepanekute paketi teemal; 23. septembri arutelu riikide parlamentidega esmase vastuvõtu süsteemi ning rändeküsimusega riigi ja kohalikul tasandil tegelemise teemal; 19. oktoobri arutelu ebaseaduslike rändajate salaja üle piiri toimetamise, nendega toimuva inimkaubanduse ja nende tööalase ärakasutamise vastu võitlemise teemal; 10. novembri arutelu komisjoni teatise „Pagulaskriisi haldamine: ülevaade Euroopa rände tegevuskava raames võetud prioriteetsete meetmete rakendamise olukorrast“ (COM(2015)0510) teemal; 19. novembri arutelu rände- ja varjupaigapoliitikaga seotud ELi sise- ja välisrahastamise vahendite teemal; 10. detsembri arutelu rände valdkonnas kolmandate riikidega tehtava ELi koostöö teemal; 21. detsembri arutelu piirihalduse ja viisapoliitika, Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tulemusliku rakendamise ning asjakohaste legaalse majandusrände kanalite väljatöötamise teemal,

- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning arengukomisjoni 1. aprilli 2015. aasta ühisel koosolekul toimunud arutelu arengu ja rände vahelise seose teemal ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni, väliskomisjoni ja inimõiguste allkomisjoni 15. septembri 2015. aasta ühisel koosolekul toimunud arutelu Vahemere piirkonna rändevooegade kontekstis inimõiguste austamise teemal,
- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni aruandeid komisjoni delegatsioonide 2015. aasta septembris toimunud lähetuse kohta Lampedusale otsingu- ja päästeoperatsioonide küsimuses ning 2015. aasta oktoobris toimunud lähetuse kohta Tuneesiasse kolmandate riikidega rände, varjupaiga ja piirikontrolli valdkonnas tehtava koostöö küsimuses, ning võttes arvesse eelarvekomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni aruannet ühise delegatsiooni 2015. aasta juulis toimunud lähetuse kohta Sitsiiliasse asjaomases piirkonnas rändesurvega toimetuleku küsimuses, sealhulgas eelkõige eelarve seisukohast,
- võttes arvesse komisjoni kümnest meetmest koosnevat rändeteemalist tegevuskava, mis esitati 20. aprillil 2015 Luxembourgis toimunud välisasjade ja siseküsimuste nõukogu ühisistungil,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa rände tegevuskava“ (COM(2015)0240),
- võttes arvesse nõukogu 18. mai 2015. aasta otsust (ÜVJP) 2015/778 Euroopa Liidu sõjalise operatsiooni kohta Vahemere lõunapiirkonna keskosas,
- võttes arvesse poliitika- ja julgeolekukomitees kokku tulnud ELi suursaadikute otsust⁽¹⁾ käivitada operatsiooni EUNAVFOR MED teine etapp, mis nimetati ümber operatsiooniks Sophia, ja võttes arvesse NATO juhitud operatsioone Egeuse merel,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 9. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni 2240 (2015),
- võttes arvesse komisjoni teatist „ELi tegevuskava rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamiseks (2015–2020)“ (COM(2015)0285),
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti Eurodaci määruse rakendamise kohta sõrmejälgede võtmise kohustuse osas (SWD(2015)0150),

⁽¹⁾ <http://www.consilium.europa.eu/et/press/press-releases/2015/09/28-eunavfor/>.

Teisipäev, 12. aprill 2016

- võttes arvesse komisjoni soovitus Euroopa ümberasustamiskava kohta (C(2015)3560) ning nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldusi 20 000 selgelt rahvusvahelist kaitset vajava isiku ümberasustamise kohta mitmepoolsete ja riigi tasandi kavade abil, mis esitati justiits- ja siseküsimuste nõukogu 20. juuli 2015. aasta istungil,
- võttes arvesse komisjoni selgitavat märkust esmase vastuvõtu süsteemi kohta ning 10. veebruari 2016. aasta aruandeid olukorra kohta Kreekas ja Itaalias, samuti 4. märtsi 2016. aasta eduaruannet Kreeka kohta,
- võttes arvesse nõukogu 14. septembri 2015. aasta otsust (EL) 2015/1523, millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia ja Kreeka toetamiseks,
- võttes arvesse nõukogu 22. septembri 2015. aasta otsust (EL) 2015/1601, millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia ja Kreeka toetamiseks,
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kriisiolukorras ümberpaigutamise mehhanism ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (COM(2015)0450),
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/32/EL (rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta) kohaldamise eesmärgil ELi ühine turvaliste päritoluriikide nimekiri ja muudetakse direktiivi 2013/32/EL (COM(2015)0452),
- võttes arvesse komisjoni teatist „ELi tagasisaatmisalane tegevuskava“ (COM(2015)0453),
- võttes arvesse komisjoni soovitus tagasisaatmise käsiraamatu kohta, mis on mõeldud liikmesriikide pädevatele asutustele tagasisaatmise seotud küsimuste lahendamisel (C(2015)6250), ja selle lisa,
- võttes arvesse komisjoni teatist riigihanke-eeskirjade kohta seoses praeguse varjupaigakriisiga (COM(2015)0454),
- võttes arvesse komisjoni ja kõrge esindaja ühisteatist „Pagulaskriisi lahendamine Euroopas: ELi välistegevuse roll“ (JOIN(2015)0040),
- võttes arvesse komisjoni otsust Aafrikas stabiilsuse tagamiseks ning ebaseadusliku rände algpõhjuste ja põgenikega tegelemiseks mõeldud hädaolukorra usaldusfondi loomise kohta (C(2015)7293),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Pagulaskriisiga toime tulekuks Euroopa rände tegevuskava alusel kohe võetavad operatiiv-, eelarve- ja õigusmeetmed“ (COM(2015)0490) ja selle lisasid,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Pagulaskriisi haldamine: ülevaade Euroopa rände tegevuskava raames võetud prioriteetsete meetmete rakendamise olukorrast“ (COM(2015)0510) ja selle lisasid,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa piiri- ja rannikualveamet ning Euroopa välispiiride tõhus haldamine“ (COM(2015)0673) ning ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikualvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2007/2004, määrus (EÜ) nr 863/2007 ja nõukogu otsus 2005/267/EÜ (COM(2015)0671), ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa reisidokumendi kohta ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmiseks (COM(2015)0668), ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 562/2006 seoses asjaomastes andmebaasides tehtavate kontrollide tugevdamisega välispiiridel (COM(2015)0670), komisjoni ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus, millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Rootsi toetamiseks vastavalt nõukogu otsuse (EL) 2015/1523 (millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed

Teisipäev, 12. aprill 2016

Itaalia ja Kreeka toetamiseks) artiklile 9 ja nõukogu otsuse (EL) 2015/1601 (millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia ja Kreeka toetamiseks) artiklile 9 (COM(2015)0677), ning komisjoni soovitus, mis käsitleb Türgiga kokkulepitavat vabatahtliku humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kava (C(2015)9490),

- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule, milles antakse ülevaade Euroopa rände tegevuskava prioriteetsete meetmete rakendamise olukorrast (COM(2016)0085),
- võttes arvesse komisjoni soovitus, mis on adresseeritud Kreeka Vabariigile ja milles käsitletakse kiireloomulisi meetmeid, mida Kreeka peab võtma üleandmistele taasalusutamiseks määruse (EL) nr 604/2013 kohaselt (C(2016)0871),
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu rakendusotsus, mis käsitleb 30 % nõukogu otsusega (EL) 2015/1601 (millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia ja Kreeka toetamiseks) Austriale määratud taotlejate ümberpaigutamise ajutist peatamist (COM(2016)0080),
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule ja nõukogule „Tegevuskava „Tagasi Schengeni juurde““ (COM(2016)0120),
- võttes arvesse komisjoni aruannet Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Teine aruanne Türgi edusammude kohta viisanõude kaotamise tegevuskava nõuete täitmisel“ (COM(2016)0140) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2016)0097),
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus erakorralise toetuse andmise kohta liidus (COM(2016)0115) ja eelseisvat paranduseelarvet nr 1/2016 kõnealusele vahendile eelarverea loomiseks,
- võttes arvesse järeltõu, mille Euroopa Ülemkogu võttis vastu oma 23. aprilli 2015. aasta erakorralisel kohtumisel, 25. ja 26. juuni 2015. aasta kohtumisel, ELi riigipeade ja valitsusjuhtide 23. septembri 2015. aasta mitteametlikul rändeteemalisel kohtumisel, oma 15. oktoobri 2015. aasta kohtumisel, 17. ja 18. detsembri 2015. aasta kohtumisel ning 18. ja 19. veebruari 2016. aasta kohtumisel,
- võttes arvesse nõukogu 20. juuli 2015. aasta istungil vastu võetud järeltõu turvaliste päritoluriikide kohta, 20. juuli 2015. aasta istungil vastu võetud järeltõu rände kohta, 8. oktoobri 2015. aasta istungil vastu võetud järeltõu tagasisaatmispoliitika tuleviku kohta, 12. oktoobri 2015. aasta istungil vastu võetud järeltõu rände kohta, 9. novembri 2015. aasta istungil vastu võetud järeltõu pagulas- ja rändekriisiga toimetulemiseks võetavate meetmete kohta, 4. detsembri 2015. aasta istungil vastu võetud järeltõu kodakondsusetuse kohta ning 10. märtsi 2016. aasta istungil vastu võetud järeltõu rändajate smugeldamise kohta,
- võttes arvesse eesistujariigi järeltõu, mis võeti vastu 14. septembril 2015,
- võttes arvesse järeltõu, mille oma 20. juuli 2015. aasta kohtumisel võtsid vastu nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajad 20 000 selgelt rahvusvahelist kaitset vajava isiku ümberasustamise kohta mitmepoolsete ja riigi tasandi kavade abil,
- võttes arvesse 15. oktoobri 2015. aasta ELi-Türgi ühist tegevuskava ja selle 10. veebruari ja 4. märtsi 2016. aasta rakendusaruandeid,
- võttes arvesse ELi liikmesriikide riigipeade ja valitsusjuhtide 7. märtsi 2016. aasta avaldust,
- võttes arvesse Vahemere idaosa ja Lääne-Balkani rändeteemalise kõrgetasemelise konverentsi 8. oktoobril 2015 vastu võetud deklaratsiooni ning 25. oktoobri 2015. aasta kohtumisel vastu võetud juhtide avaldust Lääne-Balkani rändeteel kulgevate pagulasvoogude kohta ning selle 10. veebruari 2016. aasta eduaruannet,

Teisipäev, 12. aprill 2016

- võttes arvesse tegevuskava ja poliitilist deklaratsiooni, mis võeti vastu 11. ja 12. novembril 2015 Vallettas toimunud Euroopa Liidu ja Aafrika rändeteemalisel tippkohtumisel,
- võttes arvesse Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO) tööd ja aruandeid ning eelkõige 2014. aasta aruannet varjupaigaküsimuste olukorra kohta Euroopa Liidus ning igakuiseid ülevaateid varjupaigalaste suundumuste kohta,
- võttes arvesse Frontexi tööd ja aruandeid ning eelkõige 2015. aasta riskianalüüsi ja riskianalüüsi võrgustiku kvartaliaruandeid,
- võttes arvesse Europoli tööd ja aruandeid ning eelkõige ühist operatiivrühma MARE ning sisserändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastase Euroopa keskuse (EMSC) asutamist Europoli juurde,
- võttes arvesse Eurojusti tööd ja aruandeid ning eelkõige aruandeid inimkaubanduse kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) tööd, iga-aastaseid aruandeid ja uuringuid ning eelkõige uuringuid tööalase ärakasutamise tõsiste vormide kohta ja ebaseaduslike rändajate ja nendega seotud isikute kriminaliseerimise kohta,
- võttes arvesse poliitikaosakonna C uuringuid ELi toimimise lepingu artikli 80 rakendamise kohta, uute lähenemisviiside, alternatiivsete juurdepääsuvõimaluste ja vahendite kohta seoses varjupaigamenetlustega rahvusvahelist kaitset taotlevate isikute jaoks, ELi-suunalist tööalast rännet käsitlevate õigusaktidega seoses uute võimaluste otsimise kohta, Euroopa ühise varjupaigasüsteemi ja Dublini süsteemi alternatiivide edendamise kohta, ELi koostöö kohta kolmandate riikidega rände valdkonnas ning naissoost pagulaste ja varjupaigataotlejate vastuvõtu kohta ELi, samuti võttes arvesse poliitikaosakonna D uuringut, mis käsitleb ELi vahendeid rändepoliitika jaoks ning tõhususe ja parimate tavade analüüsi tuleviku huvides, ning välispoliitika peadirektoraadi poliitikaosakonna uuringut, mis käsitleb rändajaid Vahemerel ja inimõiguste kaitsmist,
- võttes arvesse Euroopa rändevõrgustiku uuringuid ning eelkõige uuringut saatjata alaealisi puudutatavate poliitikate, tavade ja andmete kohta,
- võttes arvesse ÜRO pagulaste ülemvoliniku tööd ja aruandeid,
- võttes arvesse rändajate inimõigustega tegeleva ÜRO eriraportööri tööd ja aruandeid,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu tööd, aruandeid ja resolutsioone,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni tööd ja aruandeid,
- võttes arvesse ÜRO uimastite ja kuritegevuse vastu võitlemise büroo tööd ja aruandeid,
- võttes arvesse Euroopa Regioonide Komitee arvamust teemal „Euroopa rände tegevuskava“, mis võeti vastu 3.–4. detsembril 2015 toimunud täiskogu 115. istungjärgul,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamusi Euroopa rände tegevuskava kohta ja ELi tegevuskava kohta rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamiseks,
- võttes arvesse oma 17. detsembri 2014. aasta resolutsiooni olukorra kohta Vahemerel ja ELi tervikliku rändekäsituse vajalikkuse kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse töödokumenti Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 80 kohta – solidaarsus ja vastutuse õiglane jagamine, sealhulgas otsingu- ja päästekohustused,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0105.

Teisipäev, 12. aprill 2016

- võttes arvesse töödokumenti ebaseaduslike rändajate kuritegeliku üle piiri toimetamise, nendega toimuva inimkaubanduse ja nende tööalase ärakasutamise vastu võitlemise kohta,
 - võttes arvesse töödokumenti piirihalduse ja viisapoliitika, sealhulgas Frontexi ja teiste asjaomaste ametite rolli kohta,
 - võttes arvesse töödokumenti, milles käsitletakse turvaliste ja seaduslike teede väljatöötamist Euroopa Liitu varjupaigataotlejatele ja pagulastele, sealhulgas ka liidu ümberasustamispoliitikat ja vastavaid integratsioonimeetmeid,
 - võttes arvesse töödokumenti asjakohaste legaalse majandusrände kanalite väljatöötamise kohta,
 - võttes arvesse töödokumenti rände- ja varjupaigapoliitikaga seotud ELi sise- ja välisrahastamise vahendite kohta,
 - võttes arvesse töödokumenti Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tulemusliku rakendamise ning Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti rolli kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning väliskomisjoni, arengukomisjoni, eelarvekomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni, naiste õiguste ja soolise võrrdõiglikkuse komisjoni ning petitsioonikomisjoni arvamusi (A8-0066/2016),
- A. arvestades, et oma 17. detsembri 2014. aasta resolutsioonis andis parlament kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile ülesande kaaluda mitmesuguseid asjaomaseid poliitilisi strateegiaid, töötada välja soovitusid ja anda nende kohta strateegilise algatusraportiga täiskogule aru;
- B. arvestades, et Frontexi andmetel ⁽¹⁾ tuvastati 2015. aastal 1,83 miljonit inimest, kes üritasid ebaseaduslikult ületada ELi välispiiri, kusjuures see on rekordiline võrreldes 282 500 rändajaga, kes saabusid ELi kogu 2014. aasta jooksul; arvestades, et Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni/UNICEFi andmetel on ligikaudu 20 % kõigist meritsi saabuvatest rändajatest lapsed ⁽²⁾;
- C. arvestades, et EASO andmetel ⁽³⁾ esitati 2015. aastal EL+is ⁽⁴⁾ üle 1,4 miljoni rahvusvahelise kaitse taotluse ning taotluste arv on pidevalt suurenenud alates aprillist, samas on korduvate taotluste osakaal vähenenud; arvestades, et ligikaudu 6 % taotlejatest on väidetavalt saatjata alaealised; arvestades, et 2016. aasta veebruaris olid meritsi Kreekasse saabujatest 22 % naised ja 40 % lapsed ⁽⁵⁾;
- D. arvestades, et ÜRO lapse õiguste konventsioonis mõistetakse lapse all iga alla 18-aastast inimolendit;

⁽¹⁾ Frontexi uudised, <http://frontex.europa.eu/news/number-of-migrants-arriving-in-greece-dropped-by-half-in-november-cITv3V>.

⁽²⁾ Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni ja UNICEFi lühiülevaade laste rände kohta Euroopasse, http://www.iom.int/sites/default/files/press_release/file/IOM-UNICEF-Data-Brief-Refugee-and-Migrant-Crisis-in-Europe-30.11.15.pdf.

⁽³⁾ EASO uudiskiri, november–detsember 2015, https://easo.europa.eu/wp-content/uploads/EASO-Newsletter-NOV-DEC_-20151.pdf.

⁽⁴⁾ EL+ moodustavad 28 liikmesriiki, Norra ja Šveits.

⁽⁵⁾ ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet – Kreeka andmete ülevaade – 7. märts 2016.

Teisipäev, 12. aprill 2016

- E. arvestades, et Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni andmetel⁽¹⁾ hukkus 2015. aastal Vahemeres või jäi kadunuks teadete kohaselt rohkem kui 3 771 inimest; arvestades, et 8. märtsini 2016 on Vahemeres uppunuks kuulutatud 444 inimest; arvestades, et 2016. aasta esimese üheksa nädala jooksul hukkus 77 last, keskmiselt rohkem kui üks iga päeva kohta; arvestades, et Europoli hiljutiste andmete kohaselt on pärast Euroopasse jõudmist kadunuks jäänud vähemalt 10 000 last;
- F. arvestades, et 3. oktoober tuleks kuulutada mälestuspäevaks, et mälestada kõiki mehi, naisi ja lapsi, kes on oma koduriigis valitseva tagakiusamise, konflikti ja sõja eest põgeneda püüdes hukkunud, samuti kõiki selliseid mehi ja naisi, kes neid päästes iga päev oma elu ohtu seavad;
- G. arvestades, et mõnes maailmaosas käib sõda ja valitseb vägivald, ning inimesed kannatavad äärmise vaesuse, keskkonnaseisundi halvenemise ning noortele mõeldud võimaluste puuduse koosmõju tõttu, mis võib tekitada veelgi rohkem vägivalda ja ebastabiilsust ning põhjustada täiendava rahvastiku liikumise;

ELi toimimise lepingu artikkel 80 – solidaarsus ja vastutuse õiglane jagamine, sealhulgas otsingu- ja päästekohustused

- H. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikliga 80 seatakse solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõtte kogu liidu süsteemi keskmesse ja see artikkel annab õigusliku aluse nende põhimõtete rakendamiseks varjupaika, rännet ja piirikontrolli käsitlevas liidu poliitikas;
- I. arvestades, et solidaarsus võib olla nii sisemine kui ka väline; arvestades, et ümberpaigutamine, varjupaigaotsuste vastastikune tunnustamine, operatiivtoe meetmed ning kehtiva Dublini määruse ja ajutise kaitse direktiivi ennetav tõlgendamine on kõik sisemise solidaarsuse vahendid, samas kui ümberasustamine, humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine ning otsingu- ja päästetegevus merel edendavad välist solidaarsust, ning liidu kodanikukaitse mehhanismiga saaks täita mõlemat eesmärki;
- J. arvestades, et 3. märtsil 2016 suunati 39 600 varjupaigataotlejast, kes ootab Itaalia vastuvõturajatistest teistesse liikmesriikidesse suunamist, ümber üksnes 338 inimest, ja et Kreeka puhul leidis 66 400 kavandatud ümberpaigutamistest tegelikult aset 322;

Ebaseaduslike rändajate kuritegeliku üle piiri toimetamise, nendega toimuva inimkaubanduse ja nende tööalase ärakasutamise vastu võitlemine

- K. arvestades, et rändajate ebaseaduslik üle piiri toimetamine, nendega toimuv inimkaubandus ja nende tööalane ärakasutamine on eraldiseisvad õiguslikud nähtused, millega tegelemiseks on välja töötatud eri õigusraamistikud liidu ja rahvusvahelisel tasandil, kuigi tegelikkuses need sageli kattuvad, ja nendele tuleb sihipäraselt reageerida; arvestades, et kuritegelikud ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja inimkaubanduse võrgustikud võivad oma tegutsemismeetodeid väga kiiresti muuta ning seega tuleb reageeringuid kiiresti kohandada, tuginedes kõige uuematele ja täpsematele andmetele; arvestades, et rändajate kuritegeliku üle piiri toimetamise vastu võitlemiseks tehtavad pingutused ei tohiks mõjutada ebaseaduslikele rändajatele humanitaarabi andmisega seotud tegevust;
- L. arvestades, et rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise, nendega toimuva inimkaubanduse ja nende tööalase ärakasutamise vastu võitlemisel on vaja lahendusi nii lühikeses, keskpikas kui ka pikas perspektiivis, sealhulgas on vaja meetmeid, mille abil lõhkuda kuritegelikud võrgustikud ja võtta kurjategijad vastutusele, koguda ja analüüsida andmeid, kaitsta ohvreid ja saata tagasi liikmesriikides ebaseaduslikult viibivad rändajad, samuti on vaja koostööd kolmandate riikidega ja pikemaajalisi strateegiaid, et kõrvaldada nõudlus inimkaubanduse teel ja ebaseaduslikult üle piiri toimetatud inimeste järele ning rände algpõhjused, mis sunnivad inimesi andma end kuritegelike üle piiri toimetajate meelevalda;

⁽¹⁾ Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon, Missing Migrants Project, <http://missingmigrants.iom.int/>.

Teisipäev, 12. aprill 2016

Piirihaldus ja viisapoliitika, sealhulgas Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ja teiste asjaomaste ametite roll

- M. arvestades, et seadusandliku tavamenetluse raames käsitletakse praegu mitut komisjoni ettepanekut piiride ja viisapoliitika valdkonnas, eelkõige ettepanekut võtta vastu määrus, mis käsitleb liidu viisaeeskirja (uuesti sõnastatud) (2014/0094(COD)), ettepanekut võtta vastu määrus, millega võetakse kasutusele ringreisiviisa (2014/0095(COD)), ja ettepanekut võtta vastu määrus, mis käsitleb ühtse viisavormi turvalisust (2015/0134(COD)); arvestades, et komisjon esitas selles valdkonnas hiljuti uued ettepanekud, mida käsitletakse kooskõlas seadusandliku tavamenetlusega;
- N. arvestades, et piirikontrolli kaotamisega sisepiiridel peab kaasnema tõhus välispiiride haldamine, mille puhul järgitakse kõrgeid ühiseid standardeid, toimub tulemuslik teabevahetus liikmesriikide vahel ning austatakse täielikult kõigi põhiõigusi;
- O. arvestades, et Euroopa Parlament on nõudnud Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti suutlikkuse suurendamist, et tegeleda põhiõiguste võimalike rikkumistega, sealhulgas kolmandate riikide pädevate asutustega kokku lepitud töökorra raames, ning arvestades, et komisjoni ettepanek uue Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti kohta sisaldab kaebuste esitamise mehhanismi;
- P. arvestades, et kehtiv viisaeeskiri võimaldab liikmesriikidel viisataotluse tavapäraest vastuvõetavuse kriteeriumitest humanitaarkaalutlustel kõrvale kalduda (artiklid 19 ja 25);

ELi saabuvatele varjupaigataotlejatele ja pagulastele turvaliste ja seaduslike rändeteede loomine, sealhulgas liidu ümberasustamispoliitika ja vastava integratsioonipoliitika väljatöötamine

- Q. arvestades, et 86 % kogu maailma pagulastest viibib industrialiseerimata riikides; arvestades, et kuritegelikud võrgustikud ja inimeste ebaseaduslikult üle piiri toimetajad kasutavad ära nende inimeste meeleheidet, kes tagakiusamise või sõja eest põgenedes soovivad jõuda ELi;
- R. arvestades, et turvalisi ja seaduslikke rändeteid, mille kaudu pagulased saavad ELi jõuda, on vähe, ning paljud riskivad jätkuvalt ja võtavad ette ohtliku tee; arvestades, et ELi saabuvatele varjupaigataotlejatele ja pagulastele uute turvaliste ja seaduslike rändeteede loomine, tuginedes olemasolevatele õigusaktidele ja tavadele, võimaldaks ELil ja liikmesriikidel omada paremat ülevaadet kaitsevajadustest ja ELi saabuvast rändevoost ning nõrgestada ebaseaduslikult üle piiri toimetajate ärimudelit;

Kolmandate riikidega tehtava koostöö strateegia eelkõige seoses piirkondlike kaitseprogrammide, ümberasustamise, tagasisaatmise ja rände algpõhjustega tegelemisega

- S. arvestades, et ELi koostööd kolmandate riikidega arendatakse selliste poliitiliste vahendite kaudu nagu piirkondlikud dialoogid, kahepoolsed dialoogid, rände ja liikuvuse ühised kavad ning liikuvuspartnerlused, selliste õiguslike vahendite kaudu nagu rändeklauslid nn üldistes lepingutes, tagasisivõtulepingud, viisalihtsuslepingud ja viisanõudest loobumise lepingud, samuti selliste operatiivsete vahendite kaudu nagu piirkondlikud kaitseprogrammid, piirkondlikud arengu- ja kaitseprogrammid, Frontexi töökorraldus ja EASO koostöö kolmandate riikidega;
- T. arvestades, et liikmesriigid eraldi jätkavad rände valdkonnas intensiivse välistegevuse arendamist kahepoolsel tasandil;
- U. arvestades, et EL on tõhustanud oma väliskoostööd kolmandate riikidega rände ja varjupaiga küsimustes, et reageerida asjakohaselt praegusele pagulaskriisile, ning on käivitanud uued koostööalgatused, nagu ELi-Türgi ühine tegevuskava, Lääne-Balkani rändeteede valdkonnas võetud kohustused ja Valletta tippkohtumisel vastu võetud tegevuskava;

Teisipäev, 12. aprill 2016

Asjakohaste seadusliku majandusrände kanalite väljatöötamine

- V. arvestades, et prognooside kohaselt väheneb tööealine elanikkond ELis 2020. aastaks 7,5 miljoni inimese võrra; arvestades, et ELi tööturu vajaduste arengut käsitlevad prognoosid näitavad tekkivat ja tulevast tööjõunappust konkreetsetes valdkondades; arvestades, et kolmandate riikide kodanikud kogevad palju raskusi seoses välismaal omandatud kvalifikatsioonide tunnustamisega, mistõttu nad on sageli oma töö jaoks üle kvalifitseeritud;
- W. arvestades, et praegune ELi lähenemisviis tööjõurändele on killustatud ning seejuures käsitlevad mitmed direktiivid konkreetseid töötajate kategooriaid ja kolmandate riikide kodanikke, kellel on teatavatel tingimustel lubatud töötada; arvestades, et selline lähenemisviis saab aidata rahuldada üksnes lühiajalisi spetsiifilisi vajadusi;

Analüüs siseasjade rahastamisvahendite, sealhulgas erakorralise abi rahastamisvahendite kasutamise kohta rände ja arengu valdkonnas

- X. arvestades, et on olemas mitu ELi rahastamisvahendit liikmesriikide ja kolmandate riikide meetmete rahastamiseks rände, varjupaiga ja piirihalduse valdkonnas; arvestades, et eelkõige liikmesriikidele ette nähtud vahendeid eraldatakse peamiselt Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist ning Sisejulgeolekufondist, kuid arvestades, et rändega seotud meetmeteks saab kasutada paljusid teisi programme ja fonde; arvestades, et kuigi kolmandatele riikidele eraldatakse vahendeid peamiselt arengukoostöö rahastamisvahendi kaudu, haldavad rahastamist mitu komisjoni peadirektoraati ja Euroopa välisteenistus;
- Y. arvestades, et eelarveridade ja vastutuse praeguse killustatuse tõttu võib olla keeruline anda terviklikku ülevaadet sellest, kuidas vahendeid kasutatakse, ja isegi täpselt hinnata, kui palju EL rände peale kulutab;

Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tulemuslik rakendamine ning Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti roll

- Z. arvestades, et Euroopa ühine varjupaigasüsteem hõlmab ühiseid eeskirju, mis käsitlevad ühist varjupaigapoliitikat, ühtset varjupaigastaatust ja ühiseid varjupaigamenetlusi, mis kehtivad kogu liidus; arvestades, et siiski on palju hoiatusi ja sealhulgas komisjoni poolt vastu võetud otsuseid rikkumiste kohta, mis näitavad, et Euroopa ühist varjupaigasüsteemi ei ole paljudes liikmesriikides täielikult rakendatud; arvestades, et rakendamine on väga oluline riikide õigusaktide ühtlustamiseks ja solidaarsuse edendamiseks liikmesriikide vahel, ning arvestades, et liikmesriigid võivad taotleda Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti abi Euroopa ühise varjupaigasüsteemi nõutavatele standarditele vastamiseks; arvestades, et vastuvõtutingimuste ja varjupaigamenetluste ühtlustamine võib aidata vältida survet nendel riikidel, kes pakuvad paremaid tingimusi ja on vastutuse jagamise seisukohast keskse tähtsusega;
- AA. arvestades, et Dublini süsteemi praegused mehhanismid ei ole olnud objektiivsed, nendega ei ole kehtestatud õiglaseid kriteeriume rahvusvahelise kaitse taotlustega seotud vastutuse jagamiseks ning need ei ole andnud kiiret juurdepääsu kaitsele; arvestades, et tegelikkuses süsteemi ei kohaldata ning ajutist ümberpaigutamist käsitleva kahe nõukogu otsusega on vastu võetud selgesõnalised erandid; arvestades, et komisjon oli teatanud ettepanekust Dublini III määrus 2016. aasta märtsiks põhjalikult läbi vaadata;
- AB. arvestades, et 1951. aasta Genfi konventsiooni artikli 3 kohaselt ei tohi osalisriigid diskrimineerida pagulasi nende rassi, usu või päritolumaa pärast;

Teisipäev, 12. aprill 2016

Solidaarsus

1. juhib tähelepanu asjaolule, et liidu meetmed rände valdkonnas peavad tuginema solidaarsuse põhimõttele; märgib, et ELi toimimise lepingu artiklis 80 sätestatud solidaarsuse põhimõte hõlmab varjupaiga-, sisserände- ja piirikontrolli poliitikat; on seisukohal, et ELi toimimise lepingu artikkel 80 koos artiklitega 77–79 annab õigusliku aluse solidaarsuse põhimõtte rakendamiseks nendes valdkondades;

Otsingu- ja päästetegevus

2. lähtub eeldusest, et elude päästmine peab olema kõige tähtsamal kohal ning otsingu- ja päästeoperatsioonide piisav rahastamine liidu ja liikmesriikide tasandil on hädavajalik; märgib, et meritsi ebaseaduslikult saabuvate inimeste hulk on suurenenud ja murettekitaval määral on kasvanud merel hukkunute arv, ning endiselt on vaja, et Euroopa reageeriks tõhusamalt;

3. tuletab meelde, et elude päästmine on solidaarsuse näitamine ohus olevate isikute suhtes, kuid see on ka rahvusvahelisest õigusest tulenev juriidiline kohustus, kuna kõigi liikmesriikide ja ka liidu enda ratifitseeritud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni artikliga 98 nõutakse abi osutamist kõigile merehädas olevatele isikutele;

4. on seisukohal, et püsiv, otsustav ja tõhus liidu reageerimine merel toimuvate otsingu- ja päästeoperatsioonide raames on ülimalt oluline, et hoida ära Vahemerd ületada püüdes hukkuvate rändajate arvu suurenemine;

5. soovib sellega seoses, et suurendataks otsingu- ja päästesuutlikkust ning et liikmesriikide valitsused võtaksid kasutusele rohkem ressursse – nii rahalist abi kui ka muid vahendeid – kogu liitu hõlmava humanitaaroperatsiooni kontekstis, mille eesmärk on leida, päästa ja abistada ohtu sattunud rändajaid ja viia nad lähimasse turvalisse kohta;

6. juhib tähelepanu asjaolule, et eralaevakapteneid või vabauhendusi, kes tõesti aitavad merehädas olevaid inimesi, ei tohiks ohustada karistamine abi osutamise eest; on veendunud, et kaubanduslik meresõit ei tohiks olla liikmesriikide ja liidu otsingu- ja päästetegevusega seotud kohustusi asendavaks võimaluseks;

Inimkaubanduse ja inimeste kuritegeliku üle piiri toimetamise vastu võitlemine

7. nõuab, et selgelt eristataks neid inimesi, kes toimetatakse ebaseaduslikult üle piiri Euroopa Liitu, ning neid, kes saavad liitu inimkaubanduse teel, kuna poliitikameetmed peavad lisaks asjakohasele integreeritusele olema ka sihipäraselt suunatud; märgib, et üldiselt aidatakse rändajate kuritegeliku üle piiri toimetamisega kaasa isikute ebaseaduslikule liikmesriiki sisenemisele, samas kui inimkaubandus hõlmab isiku värbamist, transporti või vastuvõtmist vägivald, pettuse või kuritarvitamise abil, et teda ära kasutada;

8. on seisukohal, et terviklik rändekäsitlus peab tingimata hõlmama meetmeid, mille eesmärk on peatada inimkaubanduse ja inimeste ebaseadusliku üle piiri toimetamisega tegelevate kuritegelike võrgustike tegevus;

9. tervitab mereväe laevade senist positiivset rolli elude päästmisel merel ja kuritegelike võrgustike tõkestamisel; toetab selliste mereväe operatsioonide nagu operatsioon Sophia eesmärke ning rõhutab vajadust kaitsta inimeste elu, toonitades, et operatsiooni kõik aspektid peaksid tagama, et rändajate elu oleks kaitstud;

10. rõhutab, et sõjalised operatsioonid ei tohiks olla tervikliku rändekäsituse peamine aspekt, ning kordab veel kord, et operatsioon Sophia ei tohi toimuda nende vahendite arvel, mida juba kasutatakse Vahemere elude päästmiseks;

Teisipäev, 12. aprill 2016

Lüüdu ametite roll võitluses inimeste kuritegeliku üle piiri toimetamise vastu

11. juhib tähelepanu asjaolule, et kuna kurjategijad võivad muuta ja ka muudavad oma tegutsemismeetodeid väga kiiresti, tuleb poliitikameetmeid kohandada vastavalt kõige uuematele ja täpsematele andmetele; märgib positiivse sammuna seda, et komisjon võttis 27. mail 2015 vastu lüüdu tegevuskava rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamiseks, milles nähakse ette lüüdu ametitest koosneva kontaktrühma loomine rändajate ebaseaduslikult üle piiri toimetamise küsimuses, et tõhustada ametite operatiivkoostööd ja teabevahetust;

12. rõhutab, et täies ulatuses tuleks ära kasutada olemasolevad vahendid, näiteks ametite riskianalüüsid; märgib, et lüüdu ametid peaksid omavahel täielikku koostööd tegema, kuid samuti peaksid nad tõhustama koostööd liikmesriikidega; märgib, et jõupingutuste parem koordineerimine peaks võimaldama koguda andmeid liikmesriigi tasandil ja edastada neid lüüdu ametitele;

Ümberpaigutamine

13. tuletab meelde, et ümberpaigutamise protsess ehk rahvusvahelise kaitse taotleja või rahvusvahelise kaitse saaja üleandmine ühelt liikmesriigilt teisele on praktiline näide solidaarsusest lüüdu; tuletab lisaks meelde, et Euroopa Parlament on 2009. aastast alates nõudnud siduvat mehhanismi varjupaigataotlejate jaotamiseks kõigi liikmesriikide vahel;

14. märgib, et viimase aasta jooksul on nõukogu vastu võtnud kaks otsust, mis käsitlevad ajutisi ümberpaigutamismeetmeid lüüdu (edasipidi „ümberpaigutamisosused“) (¹), ning need puudutavad rahvusvahelise kaitse taotlejate üleandmist Kreekalt ja Itaalialt teistele liikmesriikidele; märgib, et kuigi ümberpaigutamisosustega jäävad kehtima praegused Dublini eeskirjad vastutuse jagamise kohta, on siiski tegemist n-ö ajutise erandiga Dublini eeskirjadest;

15. on seisukohal, et kiireloomuliste ümberpaigutamismeetmete kehtestamine on samm õiges suunas, ning kutsub liikmesriike üles täitma oma kohustusi seoses asjaomaste meetmetega võimalikult kiiresti;

16. tuletab meelde, et ümberpaigutamisosuste raames kohaldatakse ümberpaigutamist üksnes sellise kodakondsusega isikutele, mille puhul Eurostati andmetel on eelneva kolme kuu jooksul rahvusvahelise kaitse andmist käsitlevate positiivsete otsuste osakaal lüüdu olnud 75 % või üle selle; märgib, et ümberpaigutamisosused puudutavad suhteliselt väikest arvu inimesi ning otsuste kohaldamisalast jääb välja suur hulk taotlejaid, kes on pärit muudest kolmandatest riikidest ja keda ei saa asjaomaste otsuste alusel ümber paigutada;

17. märgib lisaks, et praeguste ümberpaigutamisosuste kohaselt peavad esmase saabumise liikmesriigid ikka tegelema keerukamate rahvusvahelise kaitse taotlustega (ja kaebustega), peavad korraldama pikemad vastuvõtuperioodid ning korraldama ja kooskõlastama nende isikute tagasisaatmise, kellel lõppkokkuvõttes ei ole õigust rahvusvahelisele kaitsele; kordab uuesti, et Euroopa ühise varjupaigasüsteemi mis tahes uus juhtimissüsteem peab põhinema solidaarsusel ja vastutuse õiglase jagamisel;

18. on arvamusel, et lisaks ümberpaigutamisosustes sisalduvatele kriteeriumitele, nagu liikmesriigi SKP, liikmesriigi rahvaarv, liikmesriigi töötuse määr ja varjupaigataotlejate varasem arv liikmesriigis, tuleks kaaluda ka kahte täiendavat kriteeriumit, täpsemalt liikmesriigi territooriumi suurus ja liikmesriigi rahvastikutihedust,

19. usub, et ümberpaigutamise läbiviimisel tuleks taotleja eelistusi arvesse võtta nii palju kui praktikas võimalik; tunnistab, et see on üks võimalus hoida ära teistest rännet ja ergutada taotlejaid ümberpaigutamisosustega nõustuma, kuid see ei tohiks ümberpaigutamisprotsessi peatada;

(¹) Nõukogu otsus (EL) 2015/1523 ja nõukogu otsus (EL) 2015/1601.

Teisipäev, 12. aprill 2016

Ümberasustamine

20. on seisukohal, et ümberasustamine on üks eelistatud võimalusi, kuidas tagada pagulaste ja rahvusvahelist kaitset vajavate inimeste turvaline ja seaduslik ELi jõudmine, juhul kui pagulased ei saa päritoluriiki naasta, neile ei pakuta tõhusat kaitset või nad ei saa vastuvõtvasse riiki integreeruda;

21. märgib lisaks, et ümberasustamine ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti egiidi all on väljakujunenud humanitaarabiprogramm ning kasulik vahend, mille abil hallata rahvusvahelist kaitset vajavate inimeste nõuetekohast saabumist liikmesriikide territooriumile;

22. juhib tähelepanu asjaolule, et arvestades liidu välispiiridele jõudnud ja jätkuvalt jõudvate rändajate eneolematut voogu ning rahvusvahelist kaitset taotlevate inimeste arvu pidevat kasvu, on liidul vaja siduvat ja kohustuslikku seadusandlikku lähenemisviisi ümberasustamisele, nagu on ette nähtud komisjoni rände tegevuskavas; soovib, et mõju tagamiseks tuleb lähenemisviisiga ette näha arvestatava hulga pagulaste ümberasustamine, võttes arvesse liidus rahvusvahelist kaitset taotlevate pagulaste koguarvu ning ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti igal aastal avaldatud globaalseid ümberasustamise vajadusi;

23. rõhutab vajadust kogu liitu hõlmava püsiva ümberasustamisprogrammi järele, milles osalemine on liikmesriikidele kohustuslik ja mille raames tagatakse olulise hulga pagulaste ümberasustamine, pidades silmas liidus kaitset taotlevate pagulaste koguarvu;

Humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine

24. juhib tähelepanu asjaolule, et humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmist saab kasutada lisaks ümberasustamisele, et pakkuda vajaduse korral ja sageli ajutiselt kiireloomulist kaitset kõige haavatavamatele isikutele, nagu saatjata alaealistele, puudega pagulastele või kiireloomuliste meditsiinilise vajadustega inimestele;

25. rõhutab, et kui kolmandate riikide kodanike puhul ei saa kasutada ümberasustamist, tuleks kõiki liikmesriike ergutada kehtestama ja rakendama humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise programme;

Humanitaarviisad

26. juhib tähelepanu asjaolule, et humanitaarviisad annavad rahvusvahelist kaitset vajavatele inimestele võimaluse pääseda kolmandasse riiki, et taotleda varjupaika; kutsub liikmesriike üles kasutama olemasolevaid võimalusi humanitaarviisade andmiseks eelkõige haavatavatele isikutele päritoluriikides või transiidiriikides asuvates liidu saatkondades ja konsulaaresindustes;

27. on seisukohal, et rahvusvahelist kaitset taotlevatel isikutel peaks olema võimalik Euroopa humanitaarviisat taotleda otse, liikmesriikide igas saatkonnas või konsulaadis, ning pärast hindamist oleks sellise humanitaarviisa saanud isikul õigus siseneda viisa andnud liikmesriigi territooriumile ainsa eesmärgiga esitada seal taotlus rahvusvahelise kaitse saamiseks; on seetõttu veendunud, et liidu viisaeeskirja tuleb muuta ja lisada sellesse erisätteid humanitaarviisade kohta;

Euroopa ühine varjupaigasüsteem

28. juhib tähelepanu asjaolule, et vaja on täiendavaid samme, millega tagatakse, et Euroopa ühisest varjupaigasüsteemist saab tõeliselt ühtne süsteem;

Teisipäev, 12. aprill 2016

29. tuletab meelde, et ühtlustamise tõhustamiseks on hädavajalik selle paketi rakendamise põhjalik hindamine (komisjoni hindamisaruannete kujul), millele järgneb kiire järeelmeetmete võtmine, kui rakendamine ei ole teatavates liikmesriikides rahuldav;

30. märgib, et näiteks vastuvõetamatud taotlused, korduvalt taotlused, kiirendatud menetlused ja piirimenetlused on kõik konkreetset juhtumid, mille puhul uuesti sõnastatud varjupaigamenetluste direktiivis püüti leida habras tasakaal süsteemi tõhususe ja taotlejate õiguste vahel, eelkõige haavatavate isikute puhul, rõhutab, et asjaomast tasakaalu on võimalik saavutada üksnes juhul, kui õigusakte rakendatakse täielikult ja nõuetekohaselt;

31. rõhutab, kui oluline on kohtulik kontroll rände- ja varjupaigaalastes õigusaktides ette nähtud kinnipidamise kõikide vormide üle; tuletab meelde, et nii rahvusvahelises õiguses kui ka liidu põhiõiguste hartas nõutakse, et liikmesriigid uuriks kinnipidamise alternatiive; nõuab, et liikmesriigid kohaldaksid juurdepääsu suhtes kinnipidamiskeskustele korrektselt varjupaigamenetlusi ning vastuvõtutingimuste direktiivi;

32. tuletab meelde, kui oluline on vähendada kodakondsuseta isikute arvu, ja ergutab liikmesriike võtma kasutusele kodakondsusetuse kindlaksmääramise korra ja jagama omavahel häid tavaid, mis puudutavad usaldusväärsete andmete kogumist kodakondsuseta isikute ning kodakondsusetuse kindlaksmääramise korra kohta;

Dublini III määruse läbivaatamine

33. täheldab, et Dublini III määruse⁽¹⁾ rakendamisel on tekkinud palju küsimusi seoses sellega, kui õiglaselt ja solidaarselt toimub rahvusvahelise kaitse taotluse eest vastutava liikmesriigi määramine; märgib, et praegune süsteem ei võta piisavalt arvesse asjaolu, et liidu välispiiridel asuvad liikmesriigid on rändajate erilise surve all; usub, et liikmesriikidel on vaja tunnistada jätkuvaid raskusi Dublini eeskirjade loogikaga ja liidul tuleks luua võimalusi näidata üles solidaarsust nii oma liikmesriikide kui ka asjaomaste rändajate seas;

34. juhib tähelepanu asjaolule, et liitu saabuvate rändajate üha suurem arv avaldab Dublini määrusega loodud süsteemile survet ja seetõttu on ilmnenud, et süsteem ei suuda praegusel kujul täita oma kahte peamist eesmärki – kehtestada objektiivsed ja õiglased kriteeriumid ülesannete jaotamiseks ning anda kiiresti juurdepääs rahvusvahelisele kaitsele; kordab oma reservatsioone, mis on seotud kriteeriumiga, mille kohaselt peetakse praegu esmase saabumise liikmesriiki vastutavaks rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest, ja leiab, et see kriteerium tuleks läbi vaadata;

35. juhib tähelepanu ka sellele, et samal ajal esineb kogu liidus jätkuvalt palju teisest rännet; peab seda enesestmõistetavaks, kuna Dublini süsteemi ei loodud vastutuse jagamiseks liikmesriikide vahel, vaid selle peaeesmärk oli teha varjupaigataotluse läbivaatamine kiiresti ülesandeks konkreetsele liikmesriigile;

36. soovib, et kriteeriumid, mille alusel ümberpaigutamise otsuseid tehakse, oleksid otseselt lisatud liidu standardeeskirjadesse vastutuse jaotuse kohta rahvusvahelise kaitse taotluste käsitlemisel; rõhutab, et Dublini määruse läbivaatamisel tuleb läbi vaadata mõiste „taotlejad, kes ilmselgelt vajavad rahvusvahelist kaitset“, kuna nende rändajate ja pagulastega, kes sellesse kategooriasse ei kuulu, peab ikkagi tegelema liikmesriik, kuhu nad kõigepealt jõudsid;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (uuesti sõnastatud) (ELT L 180, 29.6.2013, lk 31).

Teisipäev, 12. aprill 2016

37. on seisukohal, et Euroopa Liit peaks toetama enim varjupaigataotlusi saavaid liikmesriike proportsionaalse ja piisava rahalise ja tehnilise abiga; leiab, et solidaarsuse ja vastutuse jagamise meetmete eesmärk on parandada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kvaliteeti ja toimimist;

38. juhib tähelepanu sellele, et üks võimalus Dublini süsteemi põhjalikuks reformimiseks oleks luua taotluste vastuvõtmise keskne süsteem liidu tasandil, nii et iga varjupaigataotlejat käsitletakс kui isikut, kes taotleb varjupaika Euroopa Liidus, mitte konkreetse liikmesriigis, ning luua keskne süsteem ülesannete jaotuseks iga isiku osas, kes liidus varjupaika taotleb; märgib, et niisuguses süsteemis võiks iga liikmesriigi jaoks ette näha teatud künnise, mis on seotud saabujate arvuga ja võiks aidata ära hoida teisest rännet, kuna kõik liikmesriigid kuuluksid täielikult tsentraliseeritud süsteemi ning neil ei oleks enam individuaalseid kohustusi seoses taotlejate jaotusega teistele liikmesriikidele; usub, et selline süsteem võiks toimida teatud arvu liidu vastuvõtu keskuste baasil, kus toimuks esmane jaotamine; toonitab, et mis tahes uus ülesannete jaotamise süsteem peaks arvestama selliseid juhtpõhimõtteid nagu perekonna ühtsuse säilitamine ja lähtumine lapse parimatest huvidest;

Vastastikune tunnustamine

39. märgib, et praegu tunnustavad liikmesriigid teiste liikmesriikide varjupaigaotsuseid ainult siis, kui need on negatiivsed; kordab, et positiivsete varjupaigaotsuste vastastikune tunnustamine liikmesriikide poolt on loogiline samm ELi toimimise lepingu artikli 78 lõike 2 punkti a nõuetekohase rakendamise suunas, milles nõutakse kogu liidus kehtivat ühetaolist varjupaigaseisundit;

Ajutise kaitse direktiiv

40. märgib, et massilise sissevoolu korral võib komisjon omal algatusel või pärast liikmesriigi taotluse läbivaatamist teha ettepaneku võtta kasutusele nõukogu direktiiv 2001/55/EÜ ajutise kaitse kohta (ajutise kaitse direktiiv)⁽¹⁾; tõdeb, et selle kasutuselevõtuks on vaja nõukogus kvalifitseeritud häälteenamusega vastu võetud otsust; märgib, et direktiiv tuleks kasutusele võtta juhul, kui tekib oht, et liidu varjupaigasüsteem ei tule põgenike (ilmse) massilise sissevooluga toime; toonitab siiski, et ajutise kaitse direktiivi ei ole alates selle vastuvõtmisest 2001. aastal kordagi kasutatud;

41. märgib, et ajutise kaitse direktiiv näeb ette ka võimaluse põgenike evakueerimiseks kolmandast riigist ning et niisugune evakueerimine võimaldaks kasutada koostöös ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga humanitaarkoridore ja kohustaks liikmesriike looma kõik võimalused viisa saamiseks, kui see on vajalik;

42. usub, et mõne piiriäärse liikmesriigi varjupaigasüsteem on juba selgelt ülekoormatud ning et ajutise kaitse direktiiv oleks tulnud selle loogikast lähtuvalt kasutusele võtta; nõuab, et selle direktiivi läbivaatamise järel lepitaks igal juhul kokku termini „massiline sissevool“ selges määratluses; leiab, et ajutise kaitse direktiivi seesugune läbivaatamine võib olla osa Dublini süsteemi läbivaatamisest;

Integratsioon

43. märgib, et kõigi ühiskonda kaasatud osaliste osalemine on äärmiselt oluline, ja soovib seepärast tugevdada parimate tavade vahetamist selles valdkonnas, austades samal ajal liikmesriikide pädevust integratsioonimeetmete osas; toonitab, et integratsioonimeetmed kõikide riigist seaduslikult elavate kolmandatest riikidest pärit kodanike jaoks peaksid edendama kaasatust, mitte tõrjutust; märgib, et kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused, k.a linnad, etendavad integratsiooniprotsessides kesket osa;

⁽¹⁾ Nõukogu 20. juuli 2001. aasta direktiiv 2001/55/EÜ miinimumnõuete kohta ajutise kaitse andmiseks ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral ning meetmete kohta liikmesriikide jõupingutuste tasakaalustamiseks nende isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel (EÜT L 212, 7.8.2001, lk 12).

Teisipäev, 12. aprill 2016

44. rõhutab, et vastuvõtavad liikmesriigid peavad pakkuma pagulastele tuge ja võimalusi uude ühiskonda integreerumiseks ja seal elu sisseeadmiseks; märgib, et see peaks tingimata hõlmama peavarju, kirjaoskuse ja keelekursusi, kultuuridevahelist dialoogi, haridust ja kutsekoolitust, samuti tõhusat juurdepääsu ühiskonna demokraatlikele struktuuridele, nagu nähakse ette kvalifitseerumise direktiivis⁽¹⁾; märgib, et nii nagu liidu kodanikelgi on pagulastel vastuvõtvast liikmesriigis õigused ja kohustused; rõhutab seepärast, et integratsioon on kahesuunaline protsess ning et ELi põhiväärtuste austamine peab olema integratsiooniprotsessi lahutamatu osa, nii nagu ka pagulaste põhiõiguste austamine;

45. tuletab meelde, et vastavalt vastuvõtutingimuste direktiivi artiklile 15 peavad liikmesriigid määrama kindlaks, millistel tingimustel saavad rahvusvahelise kaitse taotlejad juurdepääsu nende tööturule, tingimusel, et juurdepääs oleks tegelik ja koosõlas nimetatud artikli lõikes 1 sätestatud ajakavaga; märgib, et artikli 15 lõikes 2 sätestatud tööturupoliitikaga seotud põhjustel võivad liikmesriigid eelistada liidu kodanikke ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisriikide kodanikke ning seaduslikult nende territooriumidel elavaid kolmandate riikide kodanikke;

46. on seisukohal, et kui liidus rahvusvahelise kaitse saanud isikule pakutakse tööd mõnes teises liikmesriigis kui see, kus anti rahvusvaheline kaitse, peaks isik saama sellist pakkumist kasutada;

47. kinnitab, et välismaiste kvalifikatsioonide parem tunnustamine on üks praktiline võimalus, kuidas tagada juba liidus viibivate kolmandate riikide kodanike paremat integreerumist, ning palub komisjonil esitada sellega seoses ettepanekuid;

48. julgustab kasutama ümberasustatavate isikute osas eraviisilisi ja kogukonna integratsiooniprogramme, sealhulgas tuginedes liikmesriikide ja kohalike omavalitsuste parimatele tavadele ja tehes nendega koostööd;

Perekonna ühtsuse säilitamine

49. julgustab liikmeriike püüdma perekondi koos hoida, kuna see võib pikas perspektiivis edendada integratsiooni, kuna põhitähelepanu suunatakse siis uue elu ülesehitamisele, mitte endiselt ebatavalises olukorras olevate pereliikmete pärast muretsemisele;

50. toonitab, et liikmesriigid peaksid ületama õiguslikud ja praktilised takistused, et langetada kiiremaid otsuseid perekonna taasühinemise kohta;

51. märgib, et kuni Dublini määrust ei ole põhjalikult läbi vaadatud, on oluline, et liikmesriigid kasutaksid paremini kaalutusõiguse klauslit, et austada perekonna ühtsuse säilitamise põhimõtet;

Lapsed

52. toonitab liitu saabuvate laste haavatavat olukorda ning kordab, et igal lapsel on eelkõige õigus olla koheldud lapsena; palub liikmesriikidel täielikult kohaldada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi saatjata alaealisi käsitlevaid sätteid, sh õigust õigusabile, eestkostele, juurdepääsu tervishoiule, eluasemele ja haridusele, õigust olla kõnetatud keeles, millest nad aru saavad ning õigust vestelda nõuetekohaselt koolitatud ametnikega; kordab, et liikmesriigid ei peaks pidama lapsi kinni põhjusel, et nad on rändajad;

53. tuletab meelde, et tuge, teavet ja kaitset tuleks laiendada saatjata ja eraldatud lastele, lähtudes sealjuures nende parimatest huvidest, ning et saatjata ja eraldatud laste esitatud perekonna taasühinemise taotlused tuleks läbi vaadata kiirkorras;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/95/EL, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule (ELT L 337, 20.12.2011, lk 9).

Teisipäev, 12. aprill 2016

54. märgib, et tõhus eestkoste ja lapsi arvestav kaitsesüsteem on peamised eeldused vanemliku hoolitsuseta jäänud laste väärkohtlemise, hooletusse jätmise ja ärakasutamise vältimiseks; rõhutab, kui oluline on kindlaks määrata liidu suunised eestkostesüsteemile, mille eesmärk on pakkuda piisavat toetust ja kaitset ning tagada, et omast riigist ja välismaalt pärit lapsi koheldaks võrdselt;

55. on veendunud, et vanust tuleks hinnata viisil, mis on võimalikult vähe invasiivne, arvestab kõiki aspekte ja on ohutu, milles võetakse arvesse lapse füüsilist terviklikkust ja inimväärikust, pöörates erilist tähelepanu tütarlastele, ning et seda peaksid tegema sõltumatud ja kvalifitseeritud spetsialistid ja eksperdid;

56. palub liikmesriikidel koguda liigitatud andmeid pagulaste ja rändajate laste olukorra kohta, et parandada pagulaste ja rändajate laste integratsiooniga tegelevate süsteemide suutlikkust;

Tagasisaatmine

57. sedastab, et nende inimeste turvaline tagasisaatmine, kelle varjupaigataotluse individuaalsel läbivaatamisel leitakse, et neil ei ole õigust liidus varjupaika saada, peab toimuma Euroopa ühise varjupaigasüsteemi nõuetekohase rakendamise raames;

58. võtab teadmiseks tõsiasja, et liidu tagasisaatmissüsteemi tõhusust tuleb parandada, arvestades, et 2014. aastal saadeti kolmandate riikide kodanikest, kellele anti korraldus liidust lahkuda, tegelikult tagasi 36 %;

59. on seisukohal, et tagasivõtmise tõhususe suurendamiseks ning tagasisaatmise järjepidevuse tagamiseks Euroopa tasandil tuleb võtta vastu uued ELi tagasivõtulepingud, mis oleksid ülimuslikud liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel sõlmitud kahepoolsete lepingute suhtes;

60. leiab, et rändajate tagasisaatmine peaks toimuma ainult turvalisel viisil, järgides täielikult kõnealuste rändajate põhi- ja menetlusõigusi, ning ainult juhul, kui riik, kuhu nad tagasi saadetakse, on nende jaoks turvaline; kordab sellega seoses, et sunniviisiliste tagasisaatmistele tuleks eelistada vabatahtlikke tagasipöördumisi;

61. märgib, et kui liikmesriigid püüavad rändajaid tagasi tõrjuda, andmata neile võimalust varjupaigataotlust esitada, on see vastuolus liidu ja rahvusvahelise õigusega, ning et komisjon peaks võtma vajalikke meetmeid iga liikmesriigi suhtes, kes niiviisi tõrjuda püüab;

Turvaliste päritoluriikide nimekiri

62. võtab teadmiseks komisjoni hiljutise ettepaneku koostada turvaliste päritoluriikide nimekiri, muutes sellega varjupaigamenetluse direktiivi⁽¹⁾; leiab, et kui selline liidu tasandi nimekiri oleks liikmesriikide jaoks kohustuslik, võiks sellest põhimõtteliselt saada oluline vahend varjupaigamenetluse, kaasa arvatud tagasisaatmise hõlbustamiseks;

63. peab kahetsusväärseks kujunenud olukorda, kus liikmesriigid kohaldavad erinevaid nimekirju, milles on turvaliseks märgitud erinevad riigid, pidurdades sellega ühetaolist kohaldamist ja andes põhjust teiseseks rändeks;

64. rõhutab, et ükski turvaliste päritoluriikide nimekiri ei tohiks mingil juhul kahjustada põhimõtet, mille kohaselt iga inimese rahvusvahelise kaitse taotlus tuleb asjakohaselt individuaalselt läbi vaadata;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (ELT L 180, 29.6.2013, lk 60).

Teisipäev, 12. aprill 2016

Rikkumismenetlused

65. märgib, et 2015. aasta septembris pidi komisjon võtma vastu 40 rikkumist käsitlevat otsust, mis olid seotud Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamisega 19 liikmesriigis, ning lisaks sellele on 34 juhtumit pooleli; kordab, et Euroopa Parlamenti tuleb hoida kursis menetlustega, mida komisjon on alustanud liikmesriikide vastu, kes ei ole liidu õigust selles valdkonnas rakendanud või ei ole seda rakendanud nõuetekohaselt;

66. rõhutab veel kord, kui oluline on, et kui liidu õigusaktis on kokku lepitud ja see on vastu võetud, täidaksid liikmesriigid omalt poolt lubadusi ja rakendaksid õigusakti;

67. märgib lisaks, et Euroopa ühise varjupaigasüsteemi teatud osade eeliseid ja puudusi ei saa korralikult hinnata, kuna paljud liikmesriigid ei ole vastavat õigusakti veel täielikult rakendanud;

Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (EASO)

68. teeb ettepaneku, et Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametist võiks pikemas perspektiivis saada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi põhikoordineerija, et tagada selle süsteemi ühtne kohaldamine; kordab, et kui Euroopa ühine varjupaigasüsteem hakkab tõeliselt Euroopa tasandil toimima, peab Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet muutuma liikmesriikide ekspertide rühmast tõeliseks Euroopa Liidu ametiks, mis pakub liikmesriikides ja välispiiridel operatiivtuge; rõhutab, et selleks tuleb talle anda lühemas, keskpikas ja pikas perspektiivis vajalikud rahalised vahendid ja personal;

69. märgib, et tugiameti ümberpaigutamise, ümberasustamise ja välismõõtmise 2015. aasta eelarve oli kõigest 30 000 eurot; kordab, et seda väga väikest eelarvet ei saa võtta tõsiselt, arvestades praegusi sündmusi Vahemere piirkonnas ja pidades silmas ümberpaigutamise otsustes tugiametile tehtud mitmeid viiteid; tuletab meelde, et lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis on vaja märkimisväärselt suurendada Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti eelarvet, personali ja summasid, mida amet eraldab ümberpaigutamise ja ümberasustamise küsimustele;

Frontex ning kavandatav uus Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet

70. võtab teadmiseks Frontexi uue rolli – aidata kõiki merel hätta sattunud laevu ja isikuid, ning avaldab tunnustust selle panuse eest Tritoni ja Poseidoni ühisoperatsioonidesse, mille käigus on Vahemerel päästetud palju elusid;

71. saab aru, et Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, mille loomiseks hiljuti ettepanek tehti, peaks asuma Frontexi asemele ja tagama Euroopa integreeritud piirihalduse välispiiridel, et rännet tõhusalt hallata ning kindlustada liidus kõrgel tasemel sisejulgeolek, kaitstes samal ajal isikute vaba liikumist liidu piirides; kooskõlas aluslepingute ja nende protokollidega märgib, et liikmesriigid, kes on ühinenud Schengeni lepinguga, kuid ei kuulu veel sisepiiride kontrollideta Schengeni alasse, võivad osaleda kõikides uue ettepaneku raames võetud meetmetes ja/või neist kasu saada;

72. ootab, et kaasseadusandjad peaksid selle ettepaneku üle läbirääkimisi vastavalt seadusandlikule tavamenetlusele kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 294;

Schengen ning välispiiride haldus ja julgeolek

73. tuletab meelde, et alates Schengeni ala loomisest on Euroopa Liit olnud ilma sisepiirideta, et Schengenisse kuuluvad liikmesriigid on töötanud järk-järgult välja ühise poliitika selle ala välispiiride suhtes ning et see süsteem on alati põhinenud loogikal, et kontrolli kaotamine sisepiiridel peab käima käsikäes vastukaaluks võetavate meetmetega, mis tugevdavad Schengeni ala välispiire ja teabe jagamist Schengeni infosüsteemis (SIS);

74. tunnistab, et Schengeni ala terviklikkuseks ja sisepiiridel kontrolli kaotamiseks on vaja, et välispiire hallataks tõhusalt, et kõik liikmesriigid kohaldaksid välispiiridel kõrgeid standardeid ning et nende vahel toimuks tõhus teabevahetus;

Teisipäev, 12. aprill 2016

75. on nõus sellega, et liit peab oma välispiiride kaitset tugevdama ja Euroopa ühist varjupaigasüsteemi edasi arendama ning et on vaja meetmeid, et edendada Schengeni ala suutlikkust tulla toime Euroopa ees seisvate uute väljakutsetega ning kaitsta selliseid aluspõhimõtteid nagu turvalisus ja isikute vaba liikumine;

76. juhib tähelepanu sellele, et juurdepääsu Schengeni ala territooriumile kontrollitakse üldiselt välispiiridel vastavalt Schengeni piirieskirjadele, ning et lisaks on paljudel kolmandate riikide kodanikel vaja Schengeni alale sisenemiseks viisat;

77. kordab ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti meeldetuletust, et põhiõiguste austamist ja rahvusvaheliste kohustuste täitmist saab tagada üksnes siis, kui töökord ja kavad kajastavad neid kohustusi praktiliste ja selgete suuniste näol piirivalve personalile nii maismaa-, mere- kui ka õhupiiridel; juhib tähelepanu vajadusele tugevdada veelgi liidu kodanikukaitse mehhanismi, et reageerida laiaulatusliku mõjuga sündmustele, mis mõjutavad paljusid liikmesriike;

78. rõhutab veel kord, et mis puudutab varjupaiga ja rände valdkonda, on sise- ja välispiire käsitlevate õigusaktide tõhususe huvides hädavajalik, et liikmesriigid liidu tasandil kokku lepitud meetmeid nõuetekohaselt rakendaksid; toonitab, et on ülitähtis, et liikmesriigid rakendaksid suurema surve järel meetmeid välispiiridel paremini, mis aitaks leevendada kodanike hirmu julgeoleku pärast;

79. võtab teadmiseks, et komisjon esitas 15. detsembril 2015 ettepaneku Schengeni piirieskirjad sihipäraselt läbi vaadata ja kehtestada Schengeni ala välispiiridel süstemaatiline kontroll, nii et vastavate andmebaaside põhjal kontrollitaks kõiki liidu kodanikke, mitte ainult kolmandate riikide kodanikke;

80. on arvamusel, et Schengeni ala on üks suurimaid Euroopa integratsiooni saavutusi; märgib, et konflikt Süürias ja muud konfliktid selles piirkonnas on põhjustanud erakordselt arvukalt liitu saabuvaid põgenikke ja rändajaid, mis omakorda on paljastanud puudujäägid liidu mõningatel välispiiridel; tunneb muret asjaolu pärast, et mõned liikmesriigid on pidanud seepärast vajalikuks sulgeda sisepiirid või võtta kasutusele ajutise piirikontrolli, mis seab küsitavaks Schengeni ala nõuetekohase toimimise;

Esmase vastuvõtu keskused

81. tuletab meelde, et vastavalt esmase vastuvõtu süsteemile, mille komisjon esitas Euroopa rände tegevuskavas, peavad Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet, Europol ja Eurojust oma volituste kohaselt liikmesriikidele operatiivabi andma;

82. juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, et liidu ametitel on neile määratud ülesannete täitmiseks vaja piisavalt ressursse; nõuab, et liidu ametid ja liikmesriigid hoiaksid Euroopa Parlamenti esmase vastuvõtu keskuste tööga täielikult kursis;

83. märgib, et mõlemas ümberpaigutamisosuses on sätestatud, et Itaalia ja Kreeka esmase vastuvõtu keskustele tuleb anda tegevustoetust rändajate kontrollimiseks nende saabumisel, nende rahvusvahelise kaitse taotluste registreerimiseks, taotlejatele teabe andmiseks ümberpaigutamise kohta, nende isikute tagasisaatmiseks, kes ei ole taotlenud rahvusvahelist kaitset ega kvalifitseeru muul moel varjupaiga saamiseks või kelle taotlust ei rahuldatud, samuti reaalse ümberpaigutamise hõlbustamiseks selle kõikides etappides;

84. nõuab esmase vastuvõtu keskuste loomist nii kiiresti kui võimalik, et anda neile liikmesriikidele konkreetset operatiivabi; nõuab tehniliste ja rahaliste vahendite eraldamist ja toetust liikmesriikidele, kuhu saabutakse esimesena, näiteks Itaaliale ja Kreekale, et võimaldada kõikide liitu saabuvate rändajate kiiret ja tõhusat registreerimist ning suunamist pädevatesse asutustesse, austades samal ajal täielikult nende põhiõigusi; on arvamusel, et liidu kiire ja tõhus abi liikmesriikidele ja sellise abi vastuvõtmine on oluline vastastikuse usalduse seisukohast;

Teisipäev, 12. aprill 2016

85. märgib, et esmase vastuvõtu keskuste üks peaesmärk on võimaldada Euroopa Liidul anda kiiresti kaitset ja humanitaarabi neile, kes seda vajavad; rõhutab, et väga hoolikalt tuleb tagada, et rändajate kategooriatesse jagamisel esmase vastuvõtu keskustes austatakse täielikult kõigi rändajate õigusi; tunnistab siiski, et rahvusvahelise kaitse taotlejate korralik identifitseerimine esmase vastuvõtu keskuses liitu saabumisel peaks aitama lihtsustada Euroopa ühise varjupaigastusteemi toimimist selle reformide järel;

Rändega seotud kriminaalõigus

86. märgib, et komisjon on inimeste ebaseaduslikku üle piiri toimetamist käsitlevas tegevuskavas teatanud, et kaalub võimalust vaadata läbi nõukogu direktiiv 2004/81/EÜ elamisloa väljaandmise kohta pädevate asutustega koostööd tegevatele kolmandate riikide kodanikele, kes on inimkaubanduse ohvrid või kelle ebaseaduslikule sisserändele on kaasa aidatud;

87. usub, et selle läbivaatamine on vajalik ning et tuleks kaaluda süsteemi, mis võimaldab inimkaubanduse ja kuritegeliku üle piiri toimetamise ohvritel sõna võtta ja aidata kaasa kohtumõistmisele inimkaubitseja või -smugeldaja üle, ilma et nad peaksid kartma ise kohtu alla sattumist;

88. märgib, et komisjon plaanib vaadata läbi direktiivi 2002/90/EÜ, millega määratletakse kaasaaitamine ebaseaduslikule piiriületamisele, läbisõidule ja elamisele; on seisukohal, et inimest, kes hädasolijatele eri viisil humanitaarabi osutab, ei tohiks kriminaalvastutusele võtta, ja ELi õigus peaks seda põhimõtet kajastama;

89. rõhutab, et veel üks oluline samm kuritegeliku üle piiri toimetamise ja inimkaubanduse võrgustike hävitamisel on finantsuurimiste seadmine prioriteediks, kuna kuritegelike võrgustike kasumile jälile saamine ja selle konfiskeerimine on nende nõrgestamiseks ja hävitamiseks hädavajalik; kutsub sellega seoses liikmesriike üles neljanda rahapesuvastase direktiivi kiiresti ja tõhusalt üle võtma;

90. tuletab meelde, et kriminaaluurimise tulemuslikkuse tagamiseks on tähtis töötajaid koolitada, et nad mõistaksid täielikult nähtust, mida püüavad tõkestada, ja oskaksid seda varakult ära tunda;

Koostöö kolmandate riikidega

91. juhib tähelepanu asjaolule, et rände ja liikuvuse suhtes võetud üldist lähenemisviisi (GAMM) kui varjupaiga ja rahvusvahelise kaitse sammast tuleks edasi arendada ning kaasata sellesse senisest enam kolmandaid riike; märgib, et praegu keskendub tegevus selles valdkonnas piirkondlike kaitseprogrammide ning piirkondlike arengu- ja kaitseprogrammide alusel suutlikkuse suurendamisele, et võidelda kuritegeliku üle piiri toimetamise ja inimkaubanduse võrgustikega kolmandates päritolu- ja transiidiriikides; märgib samas, et ümberasustamist käsitlev osa on nendes programmides jätkuvalt nõrk; usub, et jõupingutusi suutlikkuse suurendamiseks ja ümberasustamist tuleks hoogustada ning viia ellu koos kolmandate riikidega, kus asuvad suured pagulaste kogukonnad;

92. tunnistab, et GAMM on peamine vahend, mis kehtestab liidu välispoliitika eesmärgid rände, varjupaiga ja piiride osas; märgib, et GAMM on raamistik, mis koondab erinevaid vahendeid, nagu piirkondlikud dialoogid, kahepoolsed dialoogid, liikuvuspartnerlused, rände ja liikuvuse ühised tegevuskavad, tagasivõtulepingud, viisalihtsustuslepingud, viisavabaduse lepingud, piirkondlikud kaitseprogrammid ning piirkondlikud arengu- ja kaitseprogrammid;

Teisipäev, 12. aprill 2016

93. on seisukohal, et välismõõde peaks keskenduma kolmandate riikidega tehtavale koostööle, et tegeleda Euroopasse saabuvate ebaseaduslike rändevoogude algpõhjustega; leiab, et tähelepanu keskmes peaks jätkuvalt olema partnerlused ja koostöö peamiste päritolu-, transiidi- ja sihtriikidega, näiteks Hartumi ja Rabati protsesside, Aafrika-ELi rände ja liikuvuse dialoogi, Budapesti protsessi ning Praha protsessi kaudu;

94. märgib, et EL ja selle liikmesriigid peavad olema kolmandate riikide õiguskaitseasutuste toetamisel valivad ja arvesse võtma seda, kas need asutused on varem rändajate inimõigusi rikkunud;

95. soovib kolmandate riikidega tehtava koostöö raames hinnata nende riikide varjupaigasüsteemi, pagulaste toetamist neis ning nende võimet ja valmisolekut võidelda neisse suunduva või neid läbiva inimkaubanduse ja inimeste kuritegeliku üle piiri toimetamise vastu;

96. kutsub liitu üles aitama kolmandatel riikidel koostada varjupaiga- ja integratsioonistrateegiaid, et kolmanda riigi kodanikud, kes vajavad rahvusvahelist kaitset, võiksid seal kaitset taotleda; leiab, et EL peab kolmandate riikidega koostöö tegemisel kindlasti lähtuma kõigi osaliste kasust, mis tähendab, et koostööst peab kasu olema nii ELile, kõnealusele kolmandale riigile kui ka selles kolmandas riigis viibivatele pagulastele ja rändajatele;

97. tuletab meelde, et liit on tõhustanud oma väliskoostööd kolmandate riikidega rände ja varjupaiga küsimustes, et reageerida asjakohaselt praegusele pagulaskriisile, ning on käivitanud uusi koostööalgatusi, nagu ELi-Türgi ühine tegevuskava; rõhutab sellega seoses, et kõik osalised peavad täitma ühisest tegevuskavast tulenevaid kohustusi, sealhulgas tegelema süürlaste massilise rändevoog algpõhjustega, tugevdama koostööd, et toetada ajutise kaitse saanud süürlasi ja neid vastu võtvaid kogukondi Türgis, ning et Türgi peab täitma oma lubadused hoida ära ebaseadusliku rände vood oma territooriumilt Euroopa Liitu;

Teadlikkuse suurendamise kampaaniad

98. märgib, et paljud ebaseaduslikult üle piiri toimetatavad inimesed on neid riskantsel Euroopa reisil ootavatest ohtudest mingil määral teadlikud, kuid otsustavad teekonna siiski ette võtta, kuna hindavad neid ohte väiksemaks ohtudest, mis ähvardavad neid siis, kui nad välja ei rända;

99. tunneb heameelt asjaolu üle, et inimeste ebaseaduslikku üle piiri toimetamist käsitlevas tegevuskavas seotakse uute teadlikkuse suurendamise kampaaniate käivitamine olemasolevate kampaaniate hindamisega; teeb ettepaneku, et sellised kampaaniad peaksid selgitama, milliseid kriteeriume kasutatakse kaitseiseseisundi kindlaksmääramiseks liidus, sest see teave võib veenda mõningaid rändajaid eluohtlikku teekonda mitte ette võtma, kui on oht, et nad kaitset ei saa, vaid saadetakse tagasi;

Algpõhjustega tegelemine

100. kinnitab, et EL peab vastu võtma pikaajalise strateegia, mis aitaks võidelda kolmandates riikides rännet ajendavate teguritega (konflikt, tagakiusamine, etniline puhastus, üldine vägivald ja muud tegurid, nagu äärmine vaesus, kliimamuutused või loodusõnnetused), mis sunnivad inimesi andma end ebaseadusliku üle piiri toimetamisega tegelevate kuritegelike võrgustike meelevalda, kuna selles nähakse ainsat Euroopa Liitu jõudmise võimalust;

101. tuletab meelde, et rändajate inimõigustega tegelev ÜRO eriraportöör on samuti palunud ELil avada seaduslikud rändekanalid, et rändajad saaksid kasutada seaduslikke sisenemis- ja väljumissüsteeme selle asemel, et pöörduda kuritegelike üle piiri toimetajate poole;

102. juhib tähelepanu tõsiasjale, et liitu saabuvate pagulasvoogude suurenemine viimasel ajal on näidanud, et ennetusmeetmed iseenesest ei ole praeguse rändeolukorraga toimetulekuks piisavad;

Teisipäev, 12. aprill 2016

103. tõdeb, et pikemas perspektiivis on vaja jõulisemalt lahendada rände algpõhjuseid mõjutavaid geopoliitilisi probleeme, kuna sõda, vaesus, korrupsioon, nälg ja võimaluste puudus tähendavad, et inimesed tunnevad jätkuvalt vajadust põgeneda Euroopasse, kui Euroopa Liit ei aita neid riike uuesti üles ehitada; märgib, et see tähendab, et komisjon ja liikmesriigid peavad eraldama rohkem raha kolmandate riikide suutlikkuse suurendamiseks, näiteks toetama investeerimist ja haridust, tugevdama ja jõustama varjupaigasüsteeme, aitama piire paremini hallata ning tugevdama sealseid õigus- ja kohtusüsteeme;

Rahaline abi kolmandatele riikidele

104. märgib, et peamine vahend kolmandate riikide rahaliseks abistamiseks on arengukoostöö rahastamisvahend, mis hõlmab ainukest liidu globaalset temaatilist rände rahastamist üleilmsete avalike hüvede ja probleemide programmi raames ja mida haldab rahvusvahelise koostöö ja arengu peadirektoraat; märgib lisaks, et nii nagu otse liikmesriikidele eraldatavate vahendite puhul, on arengukoostöö rahastamisvahendi haldamisega seotud ka muud komisjoni peadirektoraadid ja liidu asutused, näiteks liidu abi naabruskonna riikidele annab naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraat ühinemiseelse abi rahastamisvahendi kaudu, humanitaarabi annab humanitaarabi ja kodanikukaitse peadirektoraat ning Euroopa välisteenistus haldab stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahendit; tuletab meelde, et kuna ka kahel rände ja siseasjade peadirektoraadi hallataval fondil, nimelt Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondil ning Sisejulgeolekufondil on välismõõde, lisab see välisrahastamise areenile veel ühe osaleja;

105. väljendab heameelt hiljuti loodud Aafrika jaoks mõeldud hädaolukorra usaldusfondi üle ja sellele lubatud 1,8 miljardi euro üle, mis on täiendav element kolmandate riikide rahastamisel; kutsub liikmeriike üles jätkama selle fondi toetamist;

106. leiab, et vastavalt rände ja liikuvuse suhtes võetud üldisele lähenemisviisile peaksid neli temaatilist sammast – i) seaduslik ränne ja liikuvus, ii) ebaseaduslik ränne ja inimkaubandus, iii) rahvusvaheline kaitse ning iv) rände mõju arengule – olema liidu välispoliitikas ja rahastamises võrdselt tähtsad;

Rahastamise läbipaistvus

107. märgib, et liidu rändepoliitikat rakendatakse eri poliitiliste instrumentide kaudu, millest igaihel on oma eesmärgid, mis ei ole omavahel tingimata seotud, ning et eri osalejate rahastamise koordineerimine on ebapiisav; juhib tähelepanu sellele, et eelarveridade ja vastutuse killustatus on loonud niisuguse juhtimisstruktuuri, mille tõttu võib olla keeruline anda terviklikku ülevaadet sellest, kuidas eri vahendeid eraldatakse ja lõpuks kasutatakse; märgib lisaks, et killustatuse tõttu on keerukam hinnata, kui palju EL kokku rändepoliitika peale kulutab;

108. on arvamusel, et täielik ülevaade liidu rahaliste vahendite eraldamisest rände valdkonnale nii ELis kui ka väljaspool on vajalik, kuna selle puudumine vähendab ilmselgelt läbipaistvust ja takistab tõhusat poliitikakujundamist; märgib sellega seoses, et üks võimalus oleks luua veebisait, mis kujutaks endast andmebaasi kõikide rändepoliitikaga seotud projektide kohta, mida liit rahastab; rõhutab, et läbipaistvuse nõue laieneb ka eelarveridadele, et tagada liidu rändepoliitika kõikide eesmärkide piisav rahastamine;

109. tuletab meelde, et ELi rändefondide positiivne mõju sõltub riikliku ja ELi tasandi protsessidest läbipaistvuse, tõhusa järelevalve ja aruandluse tagamiseks, usub, et tuleks kaaluda, kuidas muuta järelevalve ja hindamine pidevaks protsessiks, nii et see ei toimuks ainult tagantjärele, ja et kontrollikoja rolli tuleks selles osas tugevdada; märgib, et tuleks kehtestada võrreldavad kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed näitajad, et mõõta ELi rahastamise mõju ning aidata hinnata, kas fondid on oma eesmärgid saavutanud;

Teisipäev, 12. aprill 2016

Rände täiendav rahastamine

110. peab tervitavaks lisavahendite eraldamist liidu 2016. aasta eelarvest, et alustada praeguse rändeprobleemi lahendamist; juhib tähelepanu asjaolule, et lisavahendid on enamasti eraldatud mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 alusel, mida on toodud ettepoole, ja see tähendab, et liit kulutab täna seda, mis oli mõeldud homseks;

111. on nõus, et kuigi hiljutisi eelarvega seotud ettepanekuid ja lisavahendeid liidu 2016. aasta eelarvest, sh paindlikkusinstrumendi kasutamist tuleks tervitada, teeb rahastamine keskpikas ja pikas perspektiivis jätkuvalt muret; peab murettekitavaks, et Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi eelarveridade summade kavandatava suurendamisega 2016. aastal ei ole kaasnenud ettepanekut vaadata läbi fondis aastatel 2014–2020 kasutada olevad koguvahendid; sedastab, et nii jätkates saavad Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi vahendid otsa ammu enne 2020. aastat;

112. julgustab liikmesriike täielikult ära kasutama nende fondide võimalusi, mis ei ole otseselt rändepoliitikaga seotud, kuid mida võib kasutada selle valdkonna meetmete (näiteks integratsioonimeetmete) rahastamiseks, nagu Euroopa Sotsiaalfond, Euroopa abifond enim puudust kannatavate isikute jaoks, „Horisont 2020“, Euroopa Regionaalarengu Fond ning õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programm;

113. soovib, et 2016. aasta lõpuks kavandatud mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamise käigus lisataks liidu eelarve rubriiki 3 „Kodakondsus, vabadus, turvalisus ja õigus“ oluliselt lisaressursse, nii et oleks kasutada piisavad vahendid, arvestades rände suundumusi ning sellega seoses ELi ja liikmesriikide rahalisi vajadusi varjupaiga-, rände- ja integratsioonipoliitika valdkonnas;

Kodanikuühiskonna kaasamine

114. juhib tähelepanu asjaolule, et tegevuse rahastamine on vabaihendustele suur probleem, sest rahastamine on enamasti projektipõhine; kinnitab, et komisjon ja liikmesriigid peaksid edendama ja vajaduse korral rahastama vabatahtlike ja kodanikuühiskonna algatusi, mille eesmärk on pakkuda rändajatele abi; palub, et liikmesriigid ja komisjon püüaksid vajaduse ja võimaluse korral rahastada rände, integratsiooni ja varjupaiga valdkonnas tegutsevate kodanikuühiskonna organisatsioonide juhitud projekte;

115. kordab, et tuleb tagada kodanikuühiskonna kaasamine liidu meetmete ja riiklike kavade väljatöötamisse, nagu näeb ette Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondis sätestatud partnerluspõhimõte; teeb ettepaneku, et ELi tasandil kaalutaks komisjoni regulaarseid konsultatsioone rände, varjupaiga ja integratsiooni valdkonnas tegutsevate asjaomaste kodanikuühiskonna organisatsioonidega;

Demograafilised suundumused

116. märgib, et vastavalt OECD ja komisjoni 2014. aasta uurimusele, mis viidi läbi enne rändevoo suurenemist 2015. aastal, väheneb ELi tööeline (vanuses 15–64) elanikkond aastatel 2013–2020 7,5 miljoni inimese võrra, ning kui rändesaldo sellest ennustusest kõrvale jätta, on tööelise rahvastiku kahanemine veelgi suurem – 11,7 miljonit;

117. märgib aga, et 2015. aasta novembris oli noorte töötuse määr kõikide liikmesriikide arvestuses 20 %;

118. märgib lisaks, et vastavalt Eurostati hinnangutele suureneb 65-aastaste ja vanemate isikute määr võrreldes 15–64-aastastega 27,5 %-lt 2013. aasta alguses peaaegu 50 %-ni 2050. aastal; nendib, et kui praegu on iga 65-aastase või vanema isiku kohta tööelisi isikuid neli, siis tulevikus oleks neid ainult kaks;

Teisipäev, 12. aprill 2016

Seaduslik rahvusvaheline tööränne

119. sedastab, et õiguslik alus seadusliku rände haldamiseks liidu tasandil on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 79;

120. nendib, et artikli 79 lõige 5 annab liikmesriikidele konkreetselt õiguse määrata kindlaks, kui palju kolmandatest riikidest töötamise eesmärgil saabuvaid kolmandate riikide kodanikke liikmesriik vastu võtab;

121. juhib tähelepanu asjaolule, et strateegias „Euroopa 2020“ on märgitud, et liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkide saavutamiseks on vaja terviklikku tööränne poliitikat ning rändajate paremat lõimimist;

122. märgib, et ELi praegune õigusraamistik, mis reguleerib kolmandate riikide kodanike juurdepääsu tööle ELis, on üsna killustatud, kuna see keskendub pigem konkreetsetele töötajate kategooriatele kui kõikide võortöötajate reguleerimisele üldiselt;

123. on seisukohal, et pikas perspektiivis peab liit kehtestama üldisemad eeskirjad, mis reguleeriksid liidus tööd otsivate kolmandate riikide kodanike sisenemist ja elamist, et kõrvaldada liidu tööturul tuvastatud puudujäägid;

Vajadus paremate andmete järele

124. nõuab, et liidu tööturust loodaks terviklik visioon, mis on tööturupoliitika arendamise eeltingimuseks; märgib, et tuleb töötada välja vahendid, millega liidu tööturu praeguseid ja tulevasi vajadusi paremini hinnata; leiab sellega seoses, et olemasolevaid vahendeid, näiteks neid, mille on välja töötanud Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop) või OECD, võiks täiendada või koguni ühendada rahvusvahelise statistikaga võimaliku tööjõu pakkumise kohta kolmandatest riikidest, et saada olukorrast täpsem ülevaade;

125. usub, et ainult paremad andmed ja paremad vahendid nende andmete analüüsimiseks aitavad poliitikakujundajatel töötada välja tulevast tööjõurändepoliitikat, ning et liit ja liikmesriigid peaksid tuvastama puudujäägid oma tööturul, võimaldamaks täita töökohti, mis vastasel juhul jääksid täitmata;

Tööalane ärakasutamine

126. märgib, et tööalane ärakasutamine võib leida aset inimkaubanduse või ebaseadusliku üle piiri toimetamise tagajärjel või ka mõlema puudumisel, mistõttu võivad karistuseta jääda ebaseaduslikke rändajaid ära kasutatavad isikud nendes liikmesriikides, kus sellist ärakasutamist ei loeta kuriteoks;

127. mõistab hukka tõsiasja, et tööjõu ärakasutamise tähtsa tegurina on välja toodud asjaolu, et ebaseaduslike rändajate tööalase ärakasutamise ilmsikstuleku ja/või selle eest vastutuselevõtmise oht on väga väike, eriti majandussektorites, kus eksploateerimise oht on kõige suurem (põllumajandus, ehitus, hotelli- ja restoranitöö, koduabilise töö ja hooldusteenused); soovib, et sellise karistamatuse lõpetamiseks tuleb esiteks tagada, et kõik tööjõu tõsise ärakasutamise juhtumid kriminaliseeritaks ja nende eest kehtestataks riiklikus seaduses piisavad karistused, ja teiseks suurendada tööjärelvalvet riskisektorites;

128. võtab teadmiseks asjaolu, et praegu loetakse paljudes liikmesriikides tööalast ärakasutamist kuriteoks ainult siis, kui see toimub inimkaubanduse vormis, kuid see jätab suure lünga kõikide nende juhtumite osas, kui tööalased ärakasutajad ei ole inimkaubandusega seotud või kui nende seotust ei saa tõestada;

Teisipäev, 12. aprill 2016

129. kordab, et direktiiviga 2009/52/EÜ (millega sätestatakse ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele kohaldatavate karistuste ja meetmete miinimumnõuded (tööandjate karistusi käsitleva direktiiviga)) ette nähtud kaebuste esitamise hõlbustamise erikord tuleb täielikult rakendada ja seda tuleb õigesti kohaldada; peab vajalikuks paremini kaitsta inimkaubanduse ohvreid ja ebaseaduslikult liitu toimetatud inimesi, kes teevad koostööd ja hõlbustavad inimkaubitsejate ja/või inimeste kuritegelikult üle piiri toimetajate vastutusele võtmist; on seisukohal, et lisaks tuleb toetada ka inimkaubanduse vastase Euroopa ettevõtluskoalitsiooni loomist (vastav ettepanek tehti ELi 2014. aasta inimkaubanduse vastases strateegias), mille eesmärk oleks kujundada välja sellised tarneahelad, millega ei kaasne inimkaubandust;

130. on seisukohal, et tööalase ärakasutamise likvideerimisel tuleb alati silmas pidada kahte eesmärki – võtta kuritarvitavad tööandjad tulemuslikult vastutusele ja kaitsta ärakasutamise ohvreid;

Sinise kaardi direktiivi läbivaatamine

131. tuletab meelde, et komisjon teatas rände tegevuskavas oma kavatsusest vaadata läbi direktiiv kolmandate riikide kodanike kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (sinise kaardi direktiiv), keskendudes eelkõige kohaldamisalale (võib-olla laiendada ettevõtjatele, kes soovivad Euroopasse investeerida) ning ELi-sisese liikuvuse eeskirjade täiustamisele;

132. kordab, et komisjoni aruandes praeguse sinise kaardi direktiivi rakendamise kohta on juhitud tähelepanu selle puudustele, sealhulgas asjaolule, et direktiiviga saavutatakse ühtlustamist väga piiratud ulatuses, kuna liikmesriikidel on selle rakendamisel suur otsustusõigus, eelkõige õigus säilitada paralleelsed skeemid riigi tasandil;

133. on lisaks seisukohal, et direktiiv peaks kindlasti keskenduma mitte ainult kõrge kvalifikatsiooniga tööjõule, vaid ka teatud kõrget kvalifikatsiooni nõudvatele ametikohtadele, kus tööjõu nappus on tõestatud; usub, et sinise kaardi direktiivi läbivaatamine peaks olema ambitsioonikas ja sihipärane ning tuleks püüda kõrvaldada praeguse direktiivi ebakõlad, eriti paralleelsete riigi tasandi skeemide osas; soovib kaaluda kohaldamisala läbivaatamist, nii et see hõlmaks ka kolmandate riikide kodanikke, kes võiksid aidata täita ELi tööturul tuvastatud tühimikke;

o

o o

134. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele, Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametile, Frontexile, Europolile, Eurojustile, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametile, eu-LISAle, Euroopa Nõukogule, Regioonide Komiteele ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele.
